

OVERDENKING

Op de voorkant van de liturgie zijn een paar wolken te zien. Het is de zondag na Hemelvaart. Het verhaal dat met Hemelvaart gelezen wordt eindigt met de leerlingen die naar de hemel staren waar Jezus zonet in is verdwenen. Ze zien hem niet meer. Wezenzondag, zo heet de zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren. Die naam komt uit het Bijbelgedeelte dat Simon net gelezen heeft. Daar staat, in vs 18, dat Jezus tegen zijn vrienden zegt: *Ik laat jullie niet als wezen achter*. In de BiGT staat het er net een beetje anders, daar wordt gezegd: *Ik laat jullie niet alleen*.

Na Hemelvaart weten die vrienden niet goed hoe het verder moet met het geloof. En met hun leven. Tot nu toe kenden ze alleen een leven samen met Jezus. Ze leerden van alles van hem, hij zei hoe het moest, zij volgden hem. Volgelingen, zo worden ze ook wel genoemd. Maar hoe moet je iemand volgen die er niet meer is? Hoe ziet geloof er dan uit?

Dat is eigenlijk ook onze situatie. Wij zijn volgelingen van iemand die er niet meer is, al heel lang niet meer is. Deze dienst is voorbereid door een klein groepje 16+ers. Je ouders namen je mee naar de kerk toen je klein was. En je komt er nog steeds. Omdat je ouders het belangrijk vinden en je daar voor een deel in meegaat. Maar wat geloof je zelf eigenlijk?

Je weet het eigenlijk niet. Je denkt dat de mensen in de kerk dat allemaal wel heel goed weten en een heel duidelijk geloof hebben. Maar misschien klopt dat wel niet en is dat verschillend per persoon. De enige manier om daar achter te komen, zeiden we, is het hen zelf te vragen, om met die mensen te gaan praten. Dat was eerst ook de bedoeling, om kerkgangers te interviewen. Maar er was te weinig tijd om dat vóór vandaag te doen en dan ook de antwoorden nog te verwerken. We doen het nu anders. U krijgt straks allemaal een paar vragen van de jongeren mee naar huis.

Wat is geloven? Is geloven naar de kerk gaan? Is geloven de verhalen kennen? Of gaat het om nog iets anders? Jezus heeft het hier over de heilige Geest. Hij zegt tegen zijn volgelingen: ik ben er straks niet meer, maar er zal een nieuwe Helper komen. Die zal altijd bij je zijn. Die zal je helpen te geloven. Door die Geest zul je de waarheid kennen, anders gezegd het onderscheid weten tussen wat belangrijk is en wat niet. Blijkbaar kun je niet zomaar uit jezelf geloven, maar heb je een vorm van hulp nodig. Maar nogmaals: wat is geloven? Jezus geeft hier een heel simpel antwoord. Het heeft minder te maken met wat je denkt, met voorstellingen in je hoofd, zegt hij, dan met wat je doet en hoe je leeft. Geloof is proberen te leven volgens mijn leefregels, op de manier die ik je

heb laten zien, zegt hij. Als je je naaste liefhebt als jezelf, als je niet oordeelt, als je probeert een ander te vergeven, als je kunt delen, enz.

Maar moet je daarvoor naar de kerk toe? Om te weten hoe je moet leven? Ik stel voor dat we daar even over met elkaar in gesprek gaan <...>

Het lijkt wel alsof Jezus vindt van wel. Hij heeft het hier over mensen die de Heilige Geest wel en mensen die die Geest niet kunnen ontvangen. En het lijkt wel alsof hij zegt: de mensen van de kerk kunnen dat wel en de anderen, -de wereld staat er-, kunnen dat niet. Lange tijd werden kerk en wereld zo tegenover elkaar gezet: de kerk zat goed en de wereld zat fout. Werelds, dat was een heel negatief woord in de kerk. Vandaag denken we niet meer zo zwart-wit. En dat vind ik persoonlijk een grote vooruitgang.

Dat we niet meer denken dat de kerk en de mensen in de kerk de waarheid in pacht hebben en de anderen allemaal fout zitten. Want dat is behoorlijk hoogmoedig. Jezus zelf dacht ook niet zo. Er was nog helemaal geen kerk toen hij leefde. Die is er later pas gekomen. Er waren mensen die zich aangesproken voelden door wat hij zei en wat hij deed, die hem volgden, en er waren mensen die het allemaal maar niks vonden. Maar ook zijn leerlingen begrepen het niet altijd. En soms veranderden mensen gaandeweg van gedachten. Ook toen was geloof in beweging.

Op het moment dat Jezus van hen weggaat weten de leerlingen niet goed hoe het verder moet met het geloof. En dan belooft Jezus hen een Helper, een Trooster. Toen we het erover hadden hoe je je dat moet voorstellen viel het woord coach: iemand die je goed kent, die bij je is, die je aanmoedigt, die je helpt om door te gaan als het moeilijk is, die in jou gelooft, die je helpt het beste uit jezelf te halen. En dat beste is, zei een van jullie tijdens het voorbereiden gesprek, dat is dat je niet alleen zelf wilt worden geholpen, maar ook anderen gaat helpen. Dat je niet alleen getroost wilt worden, maar ook anderen troost probeert te geven. Dat is precies de opdracht die Jezus zijn leerlingen geeft als hij afscheid van hen neemt: ga maar leven uit wat ik heb laten zien, ga maar hetzelfde doen wat ik deed: helpen, troosten, bemoedigen, lief hebben. Je kunt het!

Geloven, hopen en liefhebben, zegt Paulus, ook één van Jezus' volgelingen, daar gaat het om. En de grootste van deze is de liefde. We zullen er zo over zingen, in het Latijn, een heel oud lied. Maar eerst luisteren we naar een ander lied, woorden van een beroemde volgeling van Jezus uit de 4e eeuw naar Christus, Augustinus heet hij. Het lied gaat over hoe lang je in je leven op zoek kunt zijn naar geloof, naar God en hoe mooi het leven kan worden als je God eenmaal hebt gevonden.

